

Sinteză

Abordarea Strategică

Programul Operațional Capital Uman (POCU) stabilește prioritățile de investiții, obiectivele specifice și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând astfel investițiile realizate prin Fondul Social European în perioada 2007-2013 și contribuind, totodată, la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat (AP 2014-2020) - implicit al fondurilor Europene Structurale și de Investiții din România, și anume, de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

Cu intervenții integrate planificate în domeniul ocupării forței de muncă, al incluziunii sociale și educației, POCU va funcționa ca un mijloc de stimulare a creșterii economice și a coeziunii și, de asemenea, va susține atingerea obiectivelor stabilite în cadrul altor provocări de dezvoltare - competitivitate, infrastructură, administrație și guvernare - contribuind la îndeplinirea obiectivelor asumate de România în contextul Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Unul dintre factorii cheie pentru promovarea unei creșteri economice competitive și pentru stimularea activității economice în zonele mai puțin dezvoltate îl reprezintă asigurarea disponibilității unei forțe de muncă „gata de lucru”, care să răspundă nevoilor în creștere ale mediului de afaceri. De altfel, creșterea ocupării și încurajarea mobilității forței de muncă sunt prioritare pentru formularea unui răspuns eficient la provocările legate de „Oamenii și societatea”, menționate în AP 2014-2020.

Totodată, creșterea ratei de ocupare la nivelul tuturor regiunilor României, în special în rândul tinerilor, a fost, de asemenea, recunoscută ca prioritate în documentele strategice naționale, cum ar fi Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020 și Planul de Implementare a Garanției pentru Tineret 2014-2015.

Alături de acestea, acțiunile destinate înființării de noi afaceri și întreprinderi sociale, în special în regiunile mai puțin dezvoltate și în zone rurale, au rolul de a contribui la atenuarea sărăciei și a excluziunii sociale.

Disponibilitatea competențelor și a expertizei, în corelare cu nevoile pieței muncii, este fundamentală pentru obținerea creșterii economice, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. În acest context, se impune corelarea sistemului de educație cu nevoile pieței muncii pentru a furniza participanților cunoștințele și deprinderile de bază, elemente esențiale participării la viața socială, precum și competențele și abilitățile necesare obținerii unui loc de muncă. Îmbunătățirea nivelului general de educație a populației va asigura durabilitatea creșterii economice și va contribui la îmbunătățirea coeziunii sociale.

Alături de susținerea nemijlocită a participării la educație începând de la cele mai vârstele fragede, POCU încurajează continuarea învățării pe tot parcursul vieții, aceasta contribuind la prelungirea vieții active, la creșterea oportunităților pe piața muncii și, în general, la asigurarea unei vieți de o mai bună calitate.

Incluziunea socială și combaterea sărăciei sunt parte integrantă a intervențiilor care urmăresc promovarea unei dezvoltări echilibrate și coeziunea socială. Reducerea prevalenței sărăciei și a excluziunii, îmbunătățirea accesului la servicii sociale și de sănătate de calitate, dezvoltarea economiei sociale, vor fi urmărite la nivel de program, în vederea promovării incluziunii sociale și combaterii sărăciei, în conformitate cu prevederile strategiilor naționale relevante și contribuind la obiectivele asumate în acest domeniu. În acest sens, POCU încurajează considerarea resursei umane provenite din rândul grupurilor vulnerabile ca și resursa umană fără de care dezvoltarea României în următorii ani este imposibilă.

Ocuparea forței de muncă

Intervențiile propuse în cadrul POCU vor contribui la îndeplinirea obiectivului general stabilit prin AP 2014-2020, la atingerea țintelor asumate de către România prin Programul Național de Reformă, precum și la implementarea eficientă a strategiilor relevante din domeniul, prin:

- ▶ Creșterea ocupării tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare
- ▶ Îmbunătățirea competențelor tinerilor NEETs șomeri, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare

- ▶ Funcționarea mecanismului național integrat de sprijin care vizează identificarea și înregistrarea la Serviciul Public de Ocupare a tinerilor din categoria NEETs
- ▶ Creșterea ocupării șomerilor și a persoanelor inactive, cu accent pe șomerii pe termen lung, lucrătorii vârstnici (55-64 ani), persoanele din rândul minorității rome, persoanele cu dizabilități, persoanele cu nivel redus de educație, persoanele din mediul rural în special cele din agricultura de subzistență și semisubzistență
- ▶ Îmbunătățirea competențelor șomerilor și a persoanelor inactive, cu accent pe șomerii pe termen lung, lucrătorii vârstnici (55-64 ani), persoanele din rândul minorității rome, persoanele cu dizabilități, persoanele cu nivel redus de educație, persoanele din mediul rural în special cele din agricultura de subzistență și semisubzistență
- ▶ Creșterea ocupării prin încurajarea antreprenoriatului și a înființării de întreprinderi
- ▶ Susținerea întreprinderilor, pentru a se adapta schimbărilor mediului de afaceri, cu accent pe sectoarele prioritare cu potențial competitiv identificate conform Strategiei Naționale de Competitivitate și Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare
- ▶ Actualizarea cunoștințelor, competențelor și a aptitudinilor angajaților din întreprinderile din sectoarele prioritare cu potențial competitiv identificate conform Strategiei Naționale de Competitivitate și Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare
- ▶ Creșterea calității, diversității și gradului de cuprindere a serviciilor oferite de Serviciul Public de Ocupare, inclusiv prin externalizarea unora dintre servicii către furnizori privați

Incluziunea socială, reducerea sărăciei și combaterea oricăror forme de discriminare

Intervențiile propuse în cadrul PO CU vor contribui la îndeplinirea obiectivului general stabilit prin AP 2014-2020, la atingerea ȋntelilor asumate de către România prin Programul Național de Reformă, precum și la implementarea eficientă a strategiilor relevante din domeniul, prin:

- ▶ Reducerea numărului persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, prin implementarea de măsuri integrate, cu accent pe comunitățile marginalizate
- ▶ Creșterea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile care au depășit situația de vulnerabilitate
- ▶ Dezvoltarea economiei sociale și promovarea antreprenoriatului social Îmbunătățirea calității și accesului la servicii sociale
- ▶ Îmbunătățirea calității și accesului la servicii de asistență medicală
- ▶ Asigurarea tranziției de la sistemul de îngrijire de tip instituționalizat către servicii oferite la nivelul comunității

POCU va acționa în corelare cu celelalte programe operaționale, în special PO Regional și Programul Național de Dezvoltare Rurală, în principal prin intervenții corelate la nivelul comunităților vulnerabile, pentru dezvoltarea integrată a infrastructurii și implementarea tipurilor de asistență necesare, inclusiv prin LEADER/CLLD. Totodată, acțiunile PO CU sunt complementare celor derulate prin PO Competitivitate în ceea ce privește utilizarea TIC, în special în contextul Agendei Digitale și al obiectivelor vizate prin e-sănătate, e-asistență etc.

În ansamblu, rezultatele avute în vedere în ceea ce privește domeniul incluziunii sociale și combaterii discriminării se referă la reducerea substanțială a prevalenței sărăciei, în special în rândul copiilor, tinerilor a persoanelor de etnie romă și a altor grupuri dezavantajate; o viață mai bună pentru persoanele provenind din sistemul instituționalizat, care se integrează în comunitate, oportunități de angajare mai bune pentru persoanele din grupuri vulnerabile/afectate de sărăcie.

Educație și competențe

Intervențiile propuse în cadrul PO CU vor contribui la îndeplinirea obiectivului general stabilit prin AP 2014-2020, la atingerea ȋntelilor asumate de către România prin Programul Național de Reformă, precum și la implementarea eficientă a strategiilor relevante din domeniul, prin:

- ▶ Creșterea accesului și participării la învățământul ante-preșcolar și preșcolar de calitate, în special pentru categoriile dezavantajate de copii.

- ▶ Stimularea accesului și participării la învățământul primar și secundar de calitate și de prevenire a abandonului școlar, în special pentru categoriile dezavantajate de copii/elevi.
- ▶ Diversificarea oportunităților de revenire în sistemul educațional a copiilor/tinerilor (cu vârsta până în 24 de ani) care au părăsit prematur școala prin extinderea programelor de tip a doua șansă, inclusiv prin asigurarea accesului la programe de calificare profesională
- ▶ Îmbunătățirea sistemului pre-universitar de educație prin actualizarea, validarea și implementarea unei oferte curriculare de calitate
- ▶ Creșterea accesului și participării la învățământul terțiar, în special pentru persoane cu oportunități reduse (categorii netradiționale de studenți, persoane din mediul rural, persoane cu CES, persoane de etnie romă, persoane provenite din medii socio-economice defavorizate etc.).
- ▶ Îmbunătățirea calității învățământului terțiar la nivel de sistem și instituții de învățământ în concordanță cu cerințele pieței muncii
- ▶ Îmbunătățirea eficienței învățământului terțiar la nivel de sistem și instituții de învățământ în concordanță cu cerințele pieței muncii, în special în sectoare economice cu potențial de creștere prin consolidarea parteneriatelor dintre universități și mediul academic și de cercetare și companii
- ▶ Creșterea accesului și participării la programele de învățare pe tot parcursul vieții, în special în rândul persoanelor necalificate, cu un nivel scăzut de educație și calificare, inclusiv din categorii dezavantajate, care să ofere inclusiv oportunitatea recunoașterii și certificării rezultatelor învățării.
- ▶ Consolidarea capacității sistemului de educație și formare profesională în vederea asigurării calității și relevanței programelor de formare profesională inițială și continuă pentru piața muncii
- ▶ Consolidarea capacității furnizorilor de educație și formare pentru a dezvolta și implementa programe de calitate, relevante pentru piața muncii, în special prin stimularea parteneriatelor cu mediul de afaceri pentru sectoarele prioritare identificate prin Strategiei Naționale de Competitivitate

PO CU va acționa în corelare cu celelalte programe operaționale, în special PO Regional și Programul Național de Dezvoltare Rurală, în principal având în vedere investițiile în domeniul infrastructurii de educație și formare profesională, în mediul urban și rural.

Intervenții propuse

În vederea atingerii obiectivelor propuse, în cadrul POCU au fost stabilite 7 Axe Prioritare, cărora le corespund 13 priorități de investiții.

Axa Prioritară	Prioritate de investiție
AP 1 Inițiativa locuri de muncă pentru tineri	8.2. Prioritatea de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri
AP 2 Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs (not in education, employment or training)	8.2. Prioritatea de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri
AP 3 Locuri de muncă pentru toți	8.1. Prioritatea de investiții (i) acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, inclusiv pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă
	8.3 Prioritatea de investiții (iii) activități independente, antreprenoriat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare

	8.5. Prioritate de investiții (v) adaptarea la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor
	8.7 Prioritatea de investiții (vii) modernizarea instituțiilor pieței forțelor de muncă, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă și îmbunătățind satisfacerea nevoilor pieței forțelor de muncă, prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor și prin programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și părțile interesate relevante
	10.3. Prioritatea de investiții (iii) creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, nonformale și informale, actualizarea cunoștințelor, a competențelor și a aptitudinilor forței de muncă și promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională și validarea competențelor dobândite
AP 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei	9.2 Prioritatea de investiții (ii) Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
	9.5. Prioritate de investiții (v) Promovarea antreprenoriatului social și a integrării profesionale în întreprinderile sociale și promovarea economiei sociale și solidare pentru a facilita accesul la locuri de muncă
	9.4 Prioritatea de investiții (iv) creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general
AP 5 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	9.6 Prioritatea de investiții (vi) Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
AP 6 Educație și competențe	10.1. Prioritatea de investiții (i) reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare
	8.2. Prioritatea de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri
	10.2. Prioritatea de investiții (ii) îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului terțiar și a celui echivalent și a accesului la acestea, în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate
	10.3. Prioritatea de investiții (iii) creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, nonformale și informale, actualizarea cunoștințelor, a competențelor și a aptitudinilor forței de muncă și promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională și validarea competențelor dobândite
	10.4. Prioritate de investiții (iv) sporirea relevanței pe piața forțelor de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională, precum și a calității lor, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competențelor, adaptarea programelor de învățământ și instituirea și dezvoltarea unor sisteme de învățare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învățare duală și programe de ucenicie
AP 7 Asistență Tehnică	

